

61. Arap dili eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi ve güncel eğilimler üzerine değerlendirilmesi

Ersin ÇİLEK¹

APA: Çilek, E. (2023). Arap dili eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi ve güncel eğilimler üzerine değerlendirilmesi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (36), 1042-1061. DOI: 10.29000/rumelide.1369143.

Öz

Bu araştırmanın amacı, Türkiye’de 2000-2020 yılları arasında yabancı dil olarak Arapça öğretimi ile ilgili hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezleri incelenerek bu alandaki eğilimler ve güncel yaklaşımlar açısından değerlendirmektir. Araştırma, Yükseköğretim Kurumu (YÖK) ulusal tez merkezinin veri tabanında bulunan “Arapça”, “Arap Dili”, “Arapça Öğretimi” ve “Arap Dili Eğitimi” anahtar kelimeleri ile sınırlandırılmıştır. İncelenen tezler yayımlandığı yıl, tezlerin türleri, yürütüldüğü üniversiteler, ele alınan konu alanları ve kullanılan araştırma yöntemi açısından değerlendirilmiştir. Tezlerin incelenmesinde tarama modelinde betimsel araştırma deseni kullanılmıştır. Tespit edilen tezler incelenirken nitel veri toplama yöntemlerinden olan doküman analizi tekniği tercih edilmiştir. Bulgular analiz edildiğinde bu alandaki tezlerin sayısının her geçen yıl artmakta olduğu, en çok 2015-2020 yılları arasında Gazi Üniversitesi’ne ait olduğu ve genellikle nitel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca tezler ele alınan konular açısından incelendiğinde en çok öğretmen yeterlilikleri, konuşma becerileri, öğretim seti ve ders kitabı incelemeleri, teknoloji kullanımı ve materyal tasarımı, öğretim yöntem ve teknikleri konularında çalışıldığı görülmektedir. Araştırma kapsamında elde edilen bulguların ve sonuçların Arap dili eğitiminde dört dil becerisi ve teknoloji tabanlı eğitim alanlarında çalışmaların artırılması sonucuna varılmıştır. Araştırmanın, Arapça öğretimi alanında yapılacak araştırmaların geleceğine yön vermede katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Arapça, Arapça Öğretimi, Arap Dili Eğitimi, Tez, Güncel Yaklaşım

An analysis of postgraduate theses in Arabic language education and an evaluation of current trends

Abstract

The purpose of this research is to evaluate the trends and current approaches in the teaching of Arabic as a foreign language in Turkey between 2000 and 2020, by examining the master's and doctoral theses prepared on this subject. The research is limited to the keywords "Arabic," "Arabic Language," "Teaching Arabic," and "Arabic Language Education" in the national thesis database of the Council of Higher Education (YÖK). The examined theses were evaluated in terms of the year of publication, types of theses, universities where they were conducted, subject areas addressed, and research methods used. A descriptive research design was preferred for the examination of the theses. The document analysis technique, one of the qualitative data collection methods, was used during the examination of the theses. When the findings were analyzed, it was determined that the number of theses in this field is increasing every year and that the majority of them were from Gazi University

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Bartın Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Mütercim ve Tercümanlık Bölümü, Arapça Mütercim ve Tercümanlık ABD (Bartın, Türkiye), ecilek@bartin.edu.tr, ORCID:0000-0002-9338-9160 [Araştırma makalesi, Makale kayıt tarihi: 11.08.2023-kabul tarihi: 20.10.2023; DOI: 10.29000/rumelide.1369143]

between 2015 and 2020, and qualitative research methods were generally used. Furthermore, when the theses were examined in terms of the topics addressed, it was observed that they mostly focused on teacher qualifications, speaking skills, analysis of teaching sets and textbooks, technology use and material design, and teaching methods and techniques. As a result of the research, it was concluded that there is a need to increase studies in the areas of the four language skills and technology-based education in Arabic language education. It is believed that the findings and results obtained within the scope of the research will contribute to shaping the future of research in the field of Arabic teaching.

Keywords: Arabic, Teaching Arabic, Arabic Language Education, Thesis, Current Approach

1. Giriş

Günümüzde eğitim alanında çok sayıda tez yazılmakta ve yayınlanmaktadır. Eğitim alanında hazırlanan tezler; eğitim sistemi, öğrenme, öğretim, öğretmen eğitimi, eğitim teknolojileri, ölçme ve değerlendirme gibi konuları kapsamaktadır. Bu tezler, lisans, yüksek lisans ve doktora düzeylerinde yazılabilmektedir. Özellikle eğitimde yenilikçi yaklaşımlar, öğrenci başarısı ve motivasyonu, öğretmen eğitimi, eğitim politikaları, eğitim teknolojileri, öğretim yöntemleri ve stratejileri gibi konularda yeni araştırmalar ve bulgular sunmaktadır. Bunların yanı sıra, tezler genellikle bir araştırma çalışmasını veya projesini de içermektedir ve bu sayede eğitim alanında gerçekleştirilebilecek uygulamalar hakkında bilgi sağlamaktadır.

Eğitim alanında yapılan tezlerin birçoğu, üniversitelerin eğitim fakülteleri ve pedagoji bölümlerinde hazırlanmaktadır. Bunun yanı sıra, birçok özel eğitim kurumunda ve sivil toplum kuruluşlarında da eğitim alanında tezler yazılmaktadır. Bu tezler, eğitim alanındaki sorunlara ve ihtiyaçlara çözüm bulmaya yönelik araştırmaları içermekte ve eğitimdeki kalite ve başarıyı arttırmayı hedeflemektedir.

Yazılan bu tezlerin bir bölümü de dil öğretimi alanındadır. Farklı dilleri konuşan insanlar arasındaki etkileşim, yabancı dil öğretim yöntemlerini de etkilemiş, dört temel becerinin eşit oranda öğretilmesi öne çıkmış ve modern yabancı dil eğitimi bu becerilerin geliştirilmesine odaklanmıştır (Şahin Toptaş & Koçak, 2019). Bir iletişim aracı olan dil veya yabancı dil öğrenirken dört temel becerisi ile birlikte sosyo-kültürel unsurlarla birlikte öğrenilmelidir (Barın, 2018). Bu amaçla yabancı dil öğretimi alanında yapılan tezler, dil öğrenimi ve öğretimindeki yenilikçi yaklaşımları, öğrenci motivasyonunu artırmak için kullanılan teknikleri, öğrencilerin dil öğreniminde karşılaştıkları sorunları ve çözüm önerilerini ele almaktadır. Bunların yanı sıra, tezler, dil öğretim materyallerinin tasarımı ve geliştirilmesi, öğretmen eğitimi ve dil öğretimi politikaları gibi konulara da odaklanmaktadır. Yabancı dil öğretimi alanındaki tezler, öğrencilerin dil öğrenimine yardımcı olacak yöntem ve materyallerin geliştirilmesine ve uygulanmasına da katkı sağlamaktadır. Ayrıca, dil öğretiminde kullanılan farklı stratejilerin etkililiğini ve verimliliğini de değerlendirmektedirler.

Bilimsel çalışma analizinin yardımıyla, belirli bir alanda araştırılan konunun genişliği ve yaygınlığı hakkında daha fazla bilgi edinilmesi ve söz konusu alandaki araştırmanın genel perspektifine ışık tutması hedeflenmektedir (Turan ve diğerleri, 2014). Belirli bir öğretim için önceden belirlenmiş hedeflere en etkin şekilde ulaşımı sağlayacak personel, materyal ve araçların kullanım sürecidir (Alkan, 2019, s.210). Bu doğrultuda yabancı dil öğretimi alanında tez yazmak, öğretmen adaylarına, akademisyenlere ve dil eğitimi alanında çalışan diğer profesyonellere, dil öğretimindeki en son

araştırmalar hakkında bilgi sahibi olma fırsatı sunmaktadır. Bu tezler, dil öğretimindeki sorunları ve ihtiyaçları belirleyerek, daha iyi bir dil öğretim sistemi geliştirilmesine katkı sağlamaktadır.

2. Araştırmanın amacı

Tezlerin incelenmesinin amacı, öğrencilerin veya araştırmacıların belirli bir konuda yaptıkları araştırmaları ve ortaya koydukları sonuçları değerlendirmek ve analiz etmektir. Bu incelenme, akademik dünyada bilimsel araştırmaların önemli bir parçasıdır ve yeni bilgilerin keşfedilmesi ve paylaşılması için önemli bir araçtır.

Bu tür çalışmalar, öğrencilerin veya araştırmacıların belirli bir konuda bilgi birikimlerini derinleştirmek için yaptıkları araştırmaların sonuçlarını ortaya koymalarını sağlar. Bu çalışmaların sonuçları, belirli bir alanda açıklanmayan veya daha önce keşfedilmemiş bilgileri içerebilir. Bu nedenle, tezlerin incelenmesi, bu bilgilerin keşfedilmesine ve diğer araştırmacıların bu bilgileri kullanarak ileri araştırmalar yapmalarına olanak sağlar.

Ayrıca, tezlerin incelenmesi, öğrencilerin veya araştırmacıların belirli bir konuda yaptıkları çalışmaların yöntemlerini, ölçütlerini ve sonuçlarını değerlendirerek, bu araştırmaların güvenilirliğini ve doğruluğunu sorgulamayı da içerir. Bu nedenle, tezlerin incelenmesi, gelecekte yapılacak araştırmalar için rehberlik sağlar ve araştırmacıların daha iyi bir yöntem ve yaklaşım benimsemelerine yardımcı olur. Bu araştırmada aşağıdaki alt problemlerin yanıtlanması hedeflenmektedir:

1. Arap Dili eğitimi alanında yer alan tezlerin yıl bazında dağılımı nedir?
2. Arap Dili eğitimi alanında yer alan tezlerin türleri nedir?
3. Arap Dili eğitimi alanında yer alan tezlerin yürütüldüğü üniversiteler hangileridir?
4. Arap Dili eğitimi alanında yer alan tezler konularına göre nasıl dağılmıştır?
5. Arap Dili eğitimi alanında yer alan tezlerde kullanılan araştırma türleri nelerdir?

3. Yöntem

3.1. Araştırma modeli

Tarama modelindeki diğer araştırma desenlerinden farklı olarak, 2000-2020 yılları arasında yazılan doktora ve yüksek lisans tezlerinin incelendiği bu çalışma için betimsel araştırma deseni sečilmiřtir. Nitel araştırmalarda kodlama süreci özellikle betimsel ve içerik analizi için önemlidir. Bařka bir araştırmacının aynı dokümanı aynı amaçla kullanabilmesi ve karşılaştırılabilir sonuçlar üretebilmesi kategorilerin en önemli özelliklerinden biri olmalıdır (Tavşanlı ve Aslan, 2001). Nitel bir araştırma yöntemi olan doküman analizi, yazılı belgelerin içeriğini derinlemesine ve metodik olarak analiz etmenin bir başka yoludur (Wach and Ward, 2013). Bu sebeple söz konusu tezler incelenirken nitel veri toplama yöntemlerinden doküman analizi tekniği kullanılmıştır.

3.2. Evren ve örneklem

2000-2020 yılları arasında Arap Dili Eğitimi alanında yazılan doktora ve yüksek lisans tezleri araştırma evrenini oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleminin seçiminde amaçlı örnekleme tekniklerinden biri olan ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Bu çalışma için ölçüt, 2000-2020 yılları arasında yazılmış ve YÖK Tez Dokümantasyon Merkezi Arap Dili Eğitimi Anabilim Dalı'na kayıtlı tezlerdir.

3.3. Verilerin toplanması

Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) web sitesinde yer alan ulusal tez merkezi sayfasından Arap Dili, Arap Dili Eğitimi ve Arapça Öğretimi şeklinde sıralanan tezler indirilmiştir ve verilerin analizi yapılmıştır.

3.4. Verilerin analizi

Araştırmacı tarafından, ulaşılan tezleri incelemek amacıyla “Tez İnceleme Formu” oluşturmuştur. Form, ilgili literatürün kapsamlı bir şekilde gözden geçirilmesi ve benzer veri toplama tekniklerini kullanan diğer alanlardaki benzer çalışmaların taranmasından sonra son hali verilmiştir. Geliştirilen bu formda tezlerin yılı, tamamlandığı üniversite, konusu, araştırmanın türü listelenmektedir. Kategorisel analiz, genellikle belirli bir mesajın birimlere bölünmesi ve ardından önceden belirlenmiş kriterlere göre kategoriler hâlinde gruplandırılmasıdır (Tavşancıl & Aslan, 2001). Bu analiz türü, veri setindeki değişkenleri belirli kategorilere veya gruplara ayırmayı amaçlayan bir istatistiksel yöntemdir. Veri setindeki değişkenlerin birbirleriyle ilişkisini, ortak özelliklerini veya farklılıklarını anlamak için kullanılmaktadır.

Frekans analizi ise bir veri setindeki değişkenlerin hangi sıklıkta ve ne şekilde ortaya çıktığını inceleyen bir yöntemdir. Bu yöntem, veri setindeki değişkenlerin hangi değerlerde olduğunu, hangi değerlerin daha sık veya daha az sıklıkta ortaya çıktığını ve hangi değerlerin birbirleriyle ilişkili olduğunu belirlemek için kullanılmaktadır.

4. Bulgular

Arap dili eğitimi alanında 2000-2020 yılları arasında hazırlanmış olan lisansüstü tezlerin incelenmesi amaçlanan bu araştırma kapsamında ulaşılan tezlerden elde edilen verilere yönelik bulgular tablolar halinde sınıflandırılarak yorumlanmıştır.

4.1. Lisansüstü tezlerin 5 yıllık periyotlara göre yüzdellik dağılımları

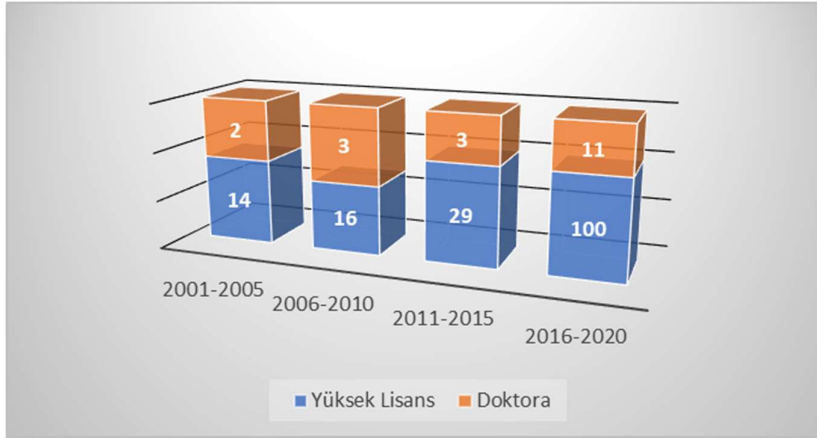
Araştırmanın birinci alt problemi “Arap Dili eğitimi alanında yer alan tezlerin yıl bazında dağılımı nedir?” şeklinindedir. Bu alt problem çerçevesinde 159 yüksek lisans, 19 doktora tezi incelenmek üzere ele alınmıştır. Elde edilen veriler Grafik 1’de sunulmuştur.

Grafik 1. Lisansüstü tezlerin 5 yıllık periyotlara göre yüzdelik dağılımları

Grafik 1 incelendiğinde, Arap Dili eğitimi alanında hazırlanan tezlerin %9'u 2001-2005 yılları arasında, %11'i 2006-2010 yılları arasında, %18'i 2011-2015 yılları arasında ve %62'si 2016-2020 yılları arasında hazırlandığı görülmektedir. En yüksek oranın son 5 yılda hazırlandığı dikkat çekmektedir. 2016-2020 yılları kapsayan dönemin Arap Dili Eğitimi alanında yazılan tezlerin sayısı bakımından en yüksek dönemi olduğu görülmektedir. Bu durumun bir sebebi olarak öğretim görevlisi/okutman alım şartlarına ek bir şart olarak yüksek lisans tamamlama maddesinin eklenmesi gösterilebilir.

4.2. Doktora ve yüksek lisans tezlerinin yıllara göre dağılımları

Grafik 2. Doktora ve yüksek lisans tezlerinin yıllara göre dağılımları

Grafik 2 incelendiğinde Arap Dili Eğitimi alanında hazırlanan yüksek lisans tezlerinin 5' yıllık süreçlerdeki dağılımları sayı bakımından incelendiğinde 2001-2005 yılları arasında 2 doktora ve 14 yüksek lisans tezi, 2006-2010 yılları arasında 3 doktora ve 16 yüksek lisans tezi, 2011-2015 yılları arasında 3 doktora ve 29 yüksek lisans tezi ve 2016-2020 yılları arasında 11 doktora ve 100 yüksek lisans tezi hazırlandığı görülmektedir.

4.3. Üniversiteler bazında doktora ve yüksek lisans sayıları

Tablo 1. Üniversiteler Bazında Doktora ve Yüksek Lisans Sayıları

	2001-2005		2006-2010		2011-2015		2016-2020		
	YL	DR	YL	DR	YL	DR	YL	DR	
Gazi Üniversitesi	14	-	15	3	20	3	18	5	78
İstanbul Aydın Üniversitesi	-	-	-	-	-	-	33	-	33
Marmara Üniversitesi	-	1	1	-	1	-	12	-	15
Mardin Artuklu Üniversitesi	-	-	-	-	-	-	6	-	6
Yalova Üniversitesi	-	-	-	-	-	-	3	1	4
Süleyman Demirel Üniversitesi	-	1	-	-	-	-	3	1	5
İstanbul Üniversitesi	-	-	-	-	-	-	4	1	5
Atatürk Üniversitesi	-	-	-	-	3	-	2	-	5
Sakarya Üniversitesi	-	-	-	-	1	-	2	1	4
Yüzüncü Yıl Üniversitesi	-	-	-	-	1	-	2	-	3
Erciyes Üniversitesi	-	-	-	-	2	-	1	-	3
Hitit Üniversitesi	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Çukurova Üniversitesi	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Ankara Üniversitesi	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Uludağ Üniversitesi	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Bartın Üniversitesi	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Fırat Üniversitesi	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	-	-	-	-	-	-	1	-	1
İğdır Üniversitesi	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Cumhuriyet Üniversitesi	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Bozok Üniversitesi	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Bahçeşehir Üniversitesi	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Toplam	14	2	16	3	29	3	100	11	178

Tablo 1’de üniversiteler bazında Arap Dili Eğitimi alanında hazırlanmış doktora ve yüksek lisans tezlerinin sayıları incelendiğinde yüksek lisans ve doktora tezlerinin sayısı açısından en yüksek oranın 78 tez ile Gazi Üniversitesinde olduğu görülmektedir. Ardından 33 tez ile İstanbul Aydın Üniversitesi, 15 tez ile Marmara Üniversitesi gelmektedir. Veriler genel olarak incelendiğinde Arap Dili Eğitimi alanında hazırlanan tezlerin son yıllarda üniversite çeşitliliği açısından arttığı görülmektedir.

4.4. Temalarına göre doktora ve yüksek lisans tezlerinin yüzdeler dağılımları

Araştırmanın bu bölümünde Arap Dili Eğitimi alanında yazılan doktora ve yüksek lisans tezlerinin temalara göre dağılımları incelenmiştir. 2000-2020 yılları arasında yazılmış olan tezlerin beş yıllık aralıklarla incelemesi yapılmıştır.

Tablo 2. Arap Dili Eğitimi alanında 2016-2020 yılları arasında hazırlanan tezlerin temalara göre dağılımı

2016-2020 Yılları Arası		
Tema	Frekans	%
Öğretmen Yeterlilikleri	15	13,51
Konuşma Becerileri	13	11,71
Öğretim Seti/ Ders Kitabı İncelemesi	12	10,81
Teknoloji ve Materyal Kullanımı	12	10,81
Öğretim Yöntem, tek, metot	11	9,90
Dilbilgisi	9	8,10
Yazma Becerisi	5	4,50
Yurtdışında Arapça Eğitimi	4	3,60
Edebi Ürünler	4	3,60
Genel Arapça Öğretimi	3	2,70
Medrese eğitimi	3	2,70
İmam Hatip Liselerinde Öğretim Programı İncelemesi	2	1,80
Okuma Becerileri	2	1,80
Kültür ve Çevre Etkisi	2	1,80
Medya	1	0,90
Ana Dil Kullanımı	1	0,90
Klasik Arapça	1	0,90
Ölçme ve Değerlendirme	1	0,90
Tutum ve Kaygı	1	0,90
Sözlü İletişim Becerileri	1	0,90
Kelime Öğretimi	1	0,90
Öğretim Programı	1	0,90
Özel Alan Çalışması	1	0,90
Belagat/Retorik	1	0,90
Çeviri Eğitimi	1	0,90
Dinleme Becerisi	1	0,90
Ölçme-Değerlendirme	1	0,90
Kelime ve Telaffuz Öğretimi	1	0,90
Toplam:	111	100

Tablo 2 incelendiğinde, 2016-2020 yılları arasında en çok ele alınan tema %13,51 oranla öğretmen yeterlilikleri konusundadır. Ardından konuşma becerileri, öğretim seti veya ders kitabı incelemesi,

teknoloji ve materyal kullanımı, öğretim yöntemleri ile ilgili tezler ve diğer alanlar sırayı takip etmektedir. Bu süreçte 28 farklı temada tezlerin hazırlandığı görülmektedir.

Tablo 3. Arap Dili Eğitimi alanında 2011-2015 yılları arasında hazırlanan tezlerin temalara göre dağılımı

2011-2015 Yılları Arası		
Tema	Frekans	%
Öğretim Seti/ Ders Kitabı İncelemesi	6	18,75
Öğretim Yöntem, tek, metot	4	12,5
Basın/Medya Arapçası	3	9,37
Öğrenci Problemleri	3	9,37
Öğretim Programı İncelemesi	2	6,25
Dilbilim	2	6,25
Kelime ve Telaffuz Öğretimi	2	6,25
Edebi Ürünler /Belagat	1	3,12
Konuşma Becerileri	1	3,12
Medrese eğitimi	1	3,12
Dilbilgisi	1	3,12
Öğretmen Yeterlilikleri	1	3,12
Öğretim Programı	1	3,12
Özel Alan Çalışması / Uzmanlık alanı	1	3,12
Arapça Lehçeleri	1	3,12
Karşılaşılan sorunlar	1	3,12
Arapça Deyimler	1	3,12
Toplam	32	100

Tablo 3 incelendiğinde 2011-2015 yılları arasında en çok ele alınan tema %18,75 oranla öğretim seti ve ders kitabı incelemesi konusundadır. Ardından öğretim yöntemleri, basın/medya Arapçası, öğrenci problemleri, eğitimde dilbilim alanları ile ilgili tezler takip etmektedir. Bu süreçte 17 farklı temada tezlerin hazırlandığı görülmektedir.

Tablo 4. Arap Dili Eğitimi alanında 2006-2010 yılları arasında hazırlanan tezlerin temalara göre dağılımı

2006-2010 Yılları Arası		
Tema	Frekans	%
Öğretim Yöntem, tek, metot	4	21,05
Öğretim Seti/ Ders Kitabı İncelemesi	3	15,78
Teknoloji ve Materyal Kullanımı	3	15,78
Kelime ve Telaffuz Öğretimi	2	10,52
Dilbilim	1	5,26
Konuşma Becerileri	1	5,26

Medrese eğitimi	1	5,26
Dilbilgisi	1	5,26
Özel Alan Çalışması / Uzmanlık alanı	1	5,26
Ölçme-Değerlendirme	1	5,26
Yazma Becerisi	1	5,26
Toplam	19	100

Tablo 4 incelendiğinde, 2006-2010 yılları arasında en çok ele alınan tema %21,05 oranla öğretim yöntemleri konusundadır. Ardından öğretim seti ve ders kitabı incelemesi, teknoloji ve materyal kullanımı ile ilgili tezler sırayı takip etmektedir. Bu süreçte 11 farklı temada tezlerin hazırlandığı görülmektedir.

Tablo 5. Arap Dili Eğitimi alanında 2001-2005 yılları arasında hazırlanan tezlerin temalara göre dağılımı

2001-2005 Yılları Arası		
Tema	Frekans	%
Öğretim Seti/ Ders Kitabı İncelemesi	9	56,25
Arapça Öğretimi Süreci İncelemesi	2	12,5
Öğretim Yöntem, tek, metot	1	6,25
İmam Hatip Liselerinde Arapça Öğretimi	1	6,25
Yurtdışında Arapça Eğitimi	1	6,25
Kelime ve Telaffuz Öğretimi	1	6,25
Dilbilim	1	6,25
Toplam	16	100

Tablo 5 incelendiğinde 2001-2005 yılları arasında en çok ele alınan tema %56,25 oranla öğretim seti ve ders kitabı incelemesi konusundadır. Ardından Arapça öğretimi sürecinin incelenmesi, öğretim yöntemleri ve İmam Hatip Liselerinde Arapça öğretimi ile ilgili hazırlanmış tezler takip etmektedir. Bu yıllar arasında 7 farklı temada tezlerin hazırlandığı görülmektedir.

4.5. Tezlerin araştırma türüne göre yüzdeler dağılımları

Tablo 6. Tezlerin araştırma türüne göre yüzdeler dağılımları

Araştırma Türü	Frekans	%	
2016-2020 Arası	Nicel Araştırma	40	36,03
	Nitel Araştırma	60	54,05
	Karma	11	9,90
	Toplam	111	100
2011-2015 Arası	Nicel Araştırma	10	31,25
	Nitel Araştırma	21	65,62
	Karma	1	3,12
	Toplam	32	100
2006-2010 Arası	Nicel Araştırma	6	31,57

	Nitel Araştırma	13	68,42
	Karma	0	0
	Toplam	19	100
2001-2005 Arası	Nicel Araştırma	1	6,25
	Nitel Araştırma	15	93,75
	Karma	0	0
	Toplam	16	100
2000-2020 Arası Tezler	Nicel Araştırma	57	32,02
	Nitel Araştırma	109	61,23
	Karma	12	6,74
	Toplam	178	100

Tablo 6 incelendiğinde Arap Dili Eğitimi alanında hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinde 2016-2020 yılları arasında %54,05 oranla en çok nitel araştırma yöntemlerinin, %36,03 oranla nicel araştırma yöntemleri ve %9,90 oranla karma yöntemlerin kullanıldığı görölmektedir.

2011-2015 yılları arasında %65,62 oranla nitel araştırma yöntemlerinin, %31,25 oranla nicel araştırma yöntemleri ve %3,12 oran ile karma yöntemin kullanıldığı görölmektedir. Bu yıllar arasında çalışılan çalışmaların büyük bölümü nitel araştırma yöntemleri ile hazırlanmıştır.

2006-2010 yılları arasında %68,42 oranla nitel araştırma yöntemleri, %31,57 oran ile nicel araştırma yöntemleri kullanılmış olup bu yıllarda karma yöntem kullanılarak tez hazırlanmadığı dikkat çekmektedir.

2001-2005 yılları arasında hazırlanan tezler, %93,75 oranla nitel araştırma yöntemleri ve %6,25 oranla nicel araştırma yöntemleri kullanılarak hazırlandığı görölmektedir. Bu yıllar arasında karma yöntem kullanılmamıştır.

2000-2020 yıllar arasında hazırlanan tezlere 20 yıllık süreci ele alarak bakıldığında Arap Dili eğitimi alanında hazırlanan tezlerin %61,23'ü nitel araştırma, %32,02'si nicel araştırma ve %6,74'ü karma yöntemler kullanılarak hazırlandığı görölmektedir.

5. Sonuç ve tartışma

Bu araştırmada, Türkiye'de Arap Dili Eğitimi alanında 2000-2020 yılları arasında hazırlanan lisansüstü tezleri farklı değişkenler (yazıldığı yıl, tez türü, üniversite, konu alanı ve araştırma yöntemi) açısından incelenerek, Arap dili eğitimi alanına yabancı dil öğretilimi ve güncel eğilimler açısından katkı sağlamaktır. Bu amaç kapsamında toplam 178 yüksek lisans ve doktora tezi incelenmiş olup içerik analizi yönteminden faydalanarak veriler tablolar halinde sunulmuş ve yorumlanmıştır.

Araştırma kapsamında tespit edilen tezler incelendiğinde, çalışmalarız yüzde 62'sinin 2016-2020 yılları arasında yazıldığı görölmektedir. Bu tezlerin 100'ü yüksek lisans tezi iken 11'i doktora tezidir. Araştırma sayısının en az olduğu yıl aralığı ise 2001-2005 yılları arasında olduğu görölmektedir. Bu yıllar arasında da 14 yüksek lisans ve 2 doktora tezi olmak üzere 16 tezin hazırlandığı görölmektedir. Yıllara göre tez

yazım oranları düzenli olarak artış göstermiştir. Özellikle yüksek lisans tezlerinin hazırlanma oranlarında yüksek artışlar dikkat çekmektedir.

Çalışmaya dahil edilen tezler üniversitelere göre incelendiğinde, 25 farklı üniversiteye ait çalışmaların olduğu tespit edilmiştir. Bu üniversiteler arasından Arap dili eğitimi ile ilgili en çok tezin hazırlandığı üniversitenin 78 tez ile Gazi Üniversitesi olduğu tespit edilmiştir. İkinci sırada 33 tez ile İstanbul Aydın Üniversitesi ve üçüncü sırada 15 tez ile Marmara Üniversitesi yer almaktadır.

Arap dili eğitimi alanında hazırlanan tezler konu alanlarına göre beş yıllık süreçlerde incelendiğinde, 2001-2005 yılları arasında Arap dili eğitimi alanında yazılan tez sayısının 16 olduğu ve 7 farklı konu alanında hazırlandığı görülmektedir. Bu yıllar arasında en fazla öğretim seti veya ders kitabı incelemesi ve Arapça öğretim sürecinin incelenmesi alanlarında tezlerin hazırlandığı görülmektedir. 2006-2010 yılları arasında hazırlanan tezler incelendiğinde, önceki döneme kıyasla tez sayısındaki artışın fazla olmadığı ancak 11 farklı konu alanında hazırlandığı yani çeşitliliğin artmış olduğu dikkat çekmektedir. Bu yıllar arasında ise, öğretim yöntem ve teknikleri, öğretim seti ve ders kitabı incelemesi, teknoloji kullanımı ve materyal tasarımı konularının en fazla ele alınan alanlar olduğu görülmektedir. 2011-2015 yılları arasında, 32 tez hazırlandığı ve tez sayılarındaki artış göze çarpmaktadır. Bu yıllar arasında hazırlanan 32 tez 17 farklı konu alanında yazılmıştır. Bu konulardan en fazla ele alınanlar, öğretim seti ve ders kitabı incelemesi, öğretim yöntem ve teknikleri, basın/medya Arapçası olmuştur. İncelenen 3 dönemde en çok ele alınan konular arasında benzerlikler bulunmakta olup 15 yıllık bir süreçte ele alınan konularda güncelleme yapılmadığı dikkat çekmektedir. 2016-2020 yılları arasında 111 tezin hazırlandığı görülmekte olup önceki dönemlere kıyasla tez sayısında ciddi bir artışın yaşandığı tespit edilmiştir. Bu yıllar arasında 28 farklı alanda tezlerin hazırlandığı görülmektedir. En fazla ele alınan konular öğretmen yeterlilikleri, konuşma becerileri, öğretim seti veya ders kitabı incelemeleri ve teknoloji kullanımı ve materyal tasarımı konuları ilk sıralarda gelmektedir. Yabancı dil öğretiminde temel beceriler olan dört dil becerisi ile ilgili bu dönemde tezler yazılmış olsa da sayılarının az olduğu görülmektedir. Özellikle pandemi döneminde uygulanan uzaktan eğitim sürecini ve teknolojinin eğitim alanındaki sunduğu imkân ve yeni gelişmelerin tespit edilen tezlerin çeşitliliği ve konuların güncelliği açısından etkisinin görülmediği tespit edilmiştir. İncelenen beşer yıllık 4 dönemde ele alınan konular, konu alanı ve seçilen yöntemler açısından bakıldığında bahsedilen gelişmelerin tezlere dahil edilmediği görülmektedir. Arap Dili ile ilgili yapılan çalışmalar sonucunda Arapçanın pratik kullanımı ile ilgili çalışmaların yeterli olmadığına dikkat çekmiştir (Yaman, 2020; Işkın ve Daşkıran, 2011; Güney, 2014). Özellikle teknolojik gelişmelerin Arapça öğretimi alanında da takip edilmesi ve uygulanması hususuna vurgu yapmaktadır. Arslan (2022), Arapça öğretiminin grameri anlamına gelen lügat bilimi ve lügat biliminin müfredata dahil edilmesi amacıyla bu çalışmalara katalogta mümkün olduğu kadar geniş yer verilmiştir. Arap dili alanında hazırlanan tezlerin incelenmesi sadece Türkiye'deki çalışmalarla sınırlı kalmamış olup yurtdışındaki çalışmalar da incelenmektedir (Düzgün, 2011).

Tezlerin araştırma yöntemleri incelendiğinde, her beş yıllık süreçte de nitel araştırmaların nicel ve karma araştırma yöntemlerine göre daha fazla olduğu görülmektedir. 2000-2020 yılları arasında Arap dili eğitimi ile ilgili yazılan tezlerin %61,23'ü nitel araştırma, %32,02'si nicel araştırma ve %6,74'ü karma araştırma yöntemleri kullanılarak yazılmıştır.

Araştırmanın verileri çeşitli açıdan değerlendirildiğinde yeni araştırmacılar için şunlar önerilebilir:

-İlgili araştırma, araştırmacılar ek araştırma yapmak ve yeni çalışmalar tasarlamak için ışık tutabilir.

-Yüksek lisans düzeyindeki tezlerin ağırlıkta olduğu görülmüştür. Doktora çalışmalarının artması alana ek bir fayda sağlayacaktır.

-Araştırmacılar, dikkatlerini daha önce çok az araştırma yapılmış veya hiç yapılmamış konulara odaklanarak alanda ilerleyebilirler.

Kaynakça

- Alkan, C. (2019). *Öğrenme-Öğretme Süreçleri İlkeleri*. Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES), 20(1), 209 – 229.
- Arslan, İ. (2022). *2018-2022 Yılları arası Arap dili eğitimiyle alakalı yapılmış lisansüstü tezler*. RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi, (29), 771-804.
- Barın, M. (2018). *Konuşma becerisi: Konuşma ve yazı dili*. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 22(Özel Sayı 2), 1903-1913.
- Düzgün, O. (2011). *Suriye’de Arap dili alanında yapılan lisansüstü tezler-II (1980-2007)*. Nüsha Şarkiyat Araştırmaları Dergisi, 11(32), 7-40.
- Güney, M. A. (2014). *Yabancı Dil Öğretimi ve Dünden Bugüne Türkiye’de Arapça Öğretimi*. Trabzon İlahiyat Dergisi, 1(1), 193-211.
- Işkın, G. S., & Daşkiran, Y. (2011). *İlahiyat Fakülteleri Arap Dili ve Belagatı Anabilim Dallarında Yapılan Lisansüstü Tezlerle İlgili Bir Değerlendirme*. Cumhuriyet Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, 35(1), 46-60.
- Şahin Toptaş, A. & Koçak, M. (2021). Almanca konuşma kaygısı ölçeği: geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 711-724.
- Tavşancıl, E. ve Aslan, E. (2001). *Sözel, Yazılı ve Diğer Materyaller için İçerik Analizi ve Uygulama Örnekleri*. Epsilon Yayınevi, İstanbul.
- Turan, S., Karadağ, E., Bektaş, F., & YALÇIN, M. (2014). *Türkiye’de eğitim yönetiminde bilgi üretimi: Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi 2003-2013 yayınlarının incelenmesi*. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 1(1), 93-119.
- Yaman, G. Ş., (2020). *Yabancı Dil Olarak Arapça Öğretimi Araştırmalarında Eğilimler*. Ekev Akademi Dergisi, (83), 343-362.

<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

Wach, E., & Ward, R. (2013). *Learning about qualitative document analysis*. IDS Practice Paper in Brief, 13, 1-11.

EK. Temalara göre tezlerin dağılım tablosu

2016-2020 Yılları Arası		
Öğretmen Yeterlilikleri		
Ayşegül Dondurmacı	2020	İmam Hatip Liselerinde Arapça Öğretmenlerinin Yöntem Bilgisi Yeterlilikleri (İstanbul Örneği)
Mhd Ameer Alkhangy	2019	دوره في كفاية معلّمي العربية لغير الناطقين بها <سلوب حلّ المشكلات الإبداعية>
Demet Durmuş	2019	أثر أسلوب التعليم الفردي في تعليم اللغة العربية لغير الناطقين بها وتأثير كفاية المعلم في هذا المجال
Cihan Kassas	2019	دور الذكاء العاطفي في تنمية الأداء التدريسي لدى معلّمي اللغة العربية للناطقين بغيرها
Mustafa Yasinoğlu	2019	Yabancılar Arapça öğreten öğretmenlerin yeterliliğini artırma konusunda işbirlikli öğretimin etkisi ve rolü
İlknur Şen	2019	Arapça öğretmenlerinin mezuniyetleri bağlamında öğretmen yeterlilikleri
Abdulkader Zeno	2019	Öğretmenlerin fiziki ve ahlaki yapıları ve bunun yabancılar Arapça öğretimine etkisi

Nama Elfitouri A Rabe	2018	الكفاية المهنية لمعلمي اللغة العربية لغير الناطقين بها
Ahmad Abu Omar	2018	الثقافة العربية وأثرها في كفاءة معلم اللغة العربية للناطقين بغيرها
Mohamad Ali Alkholi	2018	كفاءة أستاذ اللغة العربية لغير الناطقين بها من نظريات اللغة وظواهرها
Ihsan Hammad	2018	كفاية مدرس اللغة العربية في مدارس الأئمة والخطباء في مهارة النحو في المرحلة الثانوية، الواقع وسبل التطوير
Assma Alhneidi	2018	الأسلوب الفني في صياغة الأسئلة وأثره في الكفاية المعرفية لمعلم اللغة العربية للناطقين بغيرها
Aisha Alhariri	2018	أهمية النبر والتتغيم في الكفاية اللغوية لمعلم اللغة العربية لغير الناطقين
Ihsan Hammad	2018	كفاية مدرس اللغة العربية في مدارس الأئمة والخطباء في مهارة النحو في المرحلة الثانوية، الواقع وسبل التطوير
Gül Şen Yaman	2016	Anadolu İmam-Hatip Lisesi öğrencilerinin Arapça öz-yeterliklerine ilişkin görüşleri: Isparta ili örneği
Konuşma Becerileri		
Mohammed Ali Abbas Al-Halboosi	2020	أثر طريقة المناقشة في تطوير مهارة المحادثة لدى متعلمي العربية من غير الناطقين بها
Suheir Al Jabakhanji	2020	معايير اختيار وتطبيق الأنشطة اللاصفية وأثرها في تدريس مهارة المحادثة
Heba Madı	2020	Exploring The İntegration Of Digital Storytelling To İmprove Speaking Skills İn Arabic As A Foreign Language
Jamal Al-Hamad	2020	فعالية الأناشيد في تنمية مهارة المحادثة لدى متعلمي اللغة العربية للناطقين بغيرها (المستوى المبتدئ) نموذجاً
Ersin Çilek	2020	Arapça Konuşma Becerileri Derslerine Yönelik Yaratıcı Drama Odaklı Bir Öğretim Programı Önerisi
Fatima Jalal Uddin	2019	أثر نظرية الذكاءات المتعددة في تعليم المحادثة لمتعلمي اللغة العربية للناطقين بغيرها في مستوى المبتدئين
Haya Aldaraghme	2020	Ana Dili Arapça Olan Öğrencilerin Türkçe Konuşma Becerilerine Dair Bir Araştırma
Sara Fakhouri	2020	Ana Dili Arapça Olmayanlara Konuşma Becerisinin Öğretilmesi (Teori Ve Pratik)
Sara Mansour	2019	استخدام أسلوب أداء الأدوار في تطوير مهارات المحادثة لدى متعلمي اللغة العربية من الناطقين بغيرها
Abdul Hamid Cheikh Hussein	2019	دور الأنشطة اللاصفية في تقوية مهارة المحادثة عند متعلمي العربية لغير الناطقين بها
Hacer Kocabey	2019	İmam-hatip liselerinde Arapça konuşma öğretimi (Tespit ve değerlendirme)
Selman Karaca	2016	Yabancı dil öğretiminde drama ve Arapça konuşma becerisine etkisi
Almuttasım Alalı	2018	المحادثة وأساليب تدريسها للناطقين بغيرها
Öğretim Seti/ Ders Kitabı İncelemesi		
Anas Salihoğlu	2020	المحتوى التحويلي في سلاسل تعليم العربية للناطقين بغيرها: دراسة في سلسلتي العربية بين يدك والعربية للتأشئين
Raneem Kayal	2020	المحتوى التعليمي في برنامج تعليم اللغة العربية للناطقين بغيرها: دراسة في ضوء تحليل المحتوى اللغوي لسلسلة اللسان
Mustafa Kadad	2020	الفروق المنهجية بين سلسلة أبجد العربية ومنهاج أسطنبول التركي
Tawfik Abdo Taher Anaam Al-Sharabi	2019	Kültür aktarımı bağlamında yabancı dil olarak Arapça ve Türkçe öğretimi ders kitaplarının karşılaştırılması
Demet Durmuş	2019	Anadolu İmam-Hatip Lisesi 10. Sınıf Arapça Ders Kitabının Değerlendirilmesi
Aymen Mortaç	2019	Türkiye'de Arapça öğretimi açısından 'Silsiletü'l-Lisan' ders kitabının değerlendirilmesi
Süleyman Kaban	2018	Dil öğretim seti inceleme kriterleri ve Türkiye'de kullanılan Arapça setler
Murat Gök	2017	Başlangıcından günümüze Türkiye Cumhuriyeti imam hatip okulları, ortaokulları ve liselerinde okutulan Arapça kitapların incelenmesi ve değerlendirilmesi

Hatice Kübra Özdemir	2017	'El-Kitâb fî Te'allümi'l-Arabiyye' adlı serinin Arapça öğretilimi ağısından değerlendirilmesi
Şakir Demirbaş	2016	Türkiye'de İmam - hatip ortaokullarında okutulmakta olan Arapça ders kitabı serisi ile ilgili öğretilmen ve öğrenci görüşleri
Fatih Utku	2016	Silsiletü'l-lisan isimli Arapça öğretilim setinin değerlendirilmesi
Y. Fatih Akbaş	2016	Türkiye'deki Arapça öğretilimi ağısından 'Silsiletü Ta'limi'l-Lüğati'l-'Arabiyye' adlı ders kitabı serisinin değerlendirilmesi
Teknoloji ve Materyal Kullanımı		
Sabahat Yıldırım	2020	Yabancı Dil Olarak Arapça Öğretiliminde Görsel Materyal Kullanımının Öğrenci Başarısı Üzerindeki Etkisi
Fatıma Hendavi	2019	دور الألعاب اللغوية في تنمية الكفاية الأدائية والاتصالية لمعلمي اللغة العربية للناطقين بغيرها
Emine Yavuz	2019	Arapça öğretiliminde çocuk şarkılarının kullanımı ve uygulamaya yönelik etkinlikler
Emine Demirkazık	2019	Görseller eşliğinde özlü sözler kullanmanın Arapça öğretilimine katkısının incelenmesi
Cemal Marangozolu	2019	Arapça öğretiliminde teknolojik imkânları kullanmanın önemi ve rolü
Sibel Güney	2019	İmam hatip liseleri 9. ve 10. sınıf müfredatıyla bağdaştırılmış Arapça-Türkçe görsel sözlük örneği
Abdulrahman Mohsen Mohammed	2018	تصميم تطبيق في الهاتف المحمول لتنمية المفردات اللغوية للدارسين الناطقين بغير العربية
Aysun Özsunar	2018	Arapça öğretilimine yeni yaklaşımlar ve görsel materyallerin kullanılması
Ramazan Kılıç	2018	Arapça okuma dil becerisinde materyal tasarımı ve kullanımı (Özel amaçlı dil eğitim ve öğretilim örneği)
Ipek Abdulqader	2018	Yabancı dil olarak Arapça öğretiliminde görsel kullanımının etkisi
Esraa Khaled Yousef Alshwabkeh	2018	Arapça öğretiliminde dil yeteneklerinin geliştirilmesinde şarkı kullanımı
Norah Modan	2018	Ana dili Arapça olmayanlara öykü yoluyla Arapça öğretilimi ve dil akıcılığındaki etkisi
Öğretilim Yöntem ve Teknikleri		
Halit Yusuf	2020	مقارنة الطرائق الطبيعية في تعليم اللغة العربية لغير الناطقين بها مع الطرائق الأخرى
Mohamad Yaser Labameh	2019	دور أسلوب العصف الذهني وتقنياته في تعليم اللغة العربية للأجانب (مهارة المحادثة نموذجاً)
Songül İlanlı	2019	Proje imam – hatip liselerinde Arapça hazırlık sınıfı öğretilim yöntem ve teknikleri
Zehra Yüksel	2019	Çocuklara Arapça öğretiliminde dil oyunlarının işlevselleştirilmesi (Temel düzey örneği)
Melek Bahk	2019	İletişimsel yaklaşım etkinlikleriyle Arapça öğretilimi
Zafer Darkouchı	2018	مكانة القصة التعليمية في رفع كفاية المعلم في تعليم اللغة العربية للناطقين بغيرها
Hind Mahmoud Sulaman	2018	أثر أساليب التفكير الإبداعي في تطوير الكفاية المعرفية لدى معلمي اللغة العربية للناطقين بغيرها
Abdulrahman Mohsen Mohammed	2018	تصميم تطبيق في الهاتف المحمول لتنمية المفردات اللغوية للدارسين الناطقين بغير العربية
Mücahit Elhut	2018	Heceleme yöntemi ve bu yöntemin anadili Arapça olmayanların okuma ve yazılı anlatım becerilerine etkisi
Tuğba Yıldırım	2017	Yabancı dil olarak Arapça öğretiliminde eğitsel oyun yöntemi

Zeynep Ertürk	2017	Türkiye'de ve Avrupa'da karşılaştırmalı Arapça öğretim teknikleri: 'Gazi Üniversitesi ile Londra Üniversitesi örneği'
Dilbilgisi		
Ahmad Alalı	2020	أثر القرائن في تعليم قواعد اللغة العربية والإعراب لغير الناطقين بها
Nazmi Bardakçı	2019	Kalem Vakfı Okullarında okuyan 6 ve 7. sınıf öğrencilerinin seçmeli Arapça dersinde karşılaşılan yaygın gramer hataları
Reyhan Önal	2019	Türkiye'de Arapça fiil çekimi öğretiminde kullanılan metotların değerlendirilmesi
Mohamad Soddık	2018	مفهوم النحو التعليمي وأثره في تعليم العربية للناطقين بغيرها: دراسة نظرية تطبيقية
Şahin Şimşek	2018	Arap gramerinin kolaylaştırılması bağlamında yenilikçilik hareketleri ve Arapça öğretimine etkileri
Pshdar Khdir Hassan	2017	Arapça konuşamayanlara nahiv ilmini öğretmenin zorlukları (Raparîn Üniversitesi/Eğitim Fakültesi modeli)
Ahmet Altun	2016	Türlere Arapça kelime ve gramer öğretim yöntem ve teknikleri sorunlar ve çözüm önerileri
Tuğba Bayrak	2016	Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Arapça Hazırlık öğrencilerinin gramer hataları üzerine bir inceleme
Hüseyin Polat	2016	Anadili Türkçe olanların Arapça öğrenirken dilbilgisinde yaptıkları yanlışlar
Yazma Becerisi		
Azad Hamad Abdullah	2020	أثر استخدام العصف الذهني في تعلم مهارة التعبير الكتابي باللغة العربية لدى طلاب صفوف الإعدادية مدينة أربيل أمودجاً
Mustafa Şengül	2019	İlköğretim 5. sınıf Arapça dersi öğretim programındaki bazı yazma becerisi kazanımlarının çeşitli faktörlere göre değerlendirilmesi-Bartın ili örneği
Fatih Kahraman	2019	Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen ve ana dili Arapça olan öğrencilerin yazma becerisinde yaptıkları yanlışların çözümlenmesi
Karima Abubaker.S. Abdulhafid	2017	Yaratıcı yazılı anlatım becerisi ve Türk öğrencilerinin Arapça eğitimindeki etkisi
Ayşe Hümeýra Rızvanoğlu	2016	Üniversiteler için Arapça yaratıcı yazma: Öğretim programı ve atölye tasarımları
Yurtdışında Arapça Eğitimi		
Xıatıgulı Sawuer	2019	1949'dan günümüze kadar Çin'de Arapça eğitimi
Mohamed Diallo	2019	Mali'de Arapça öğretimi
Zeynep Arkan	2019	Arapça öğretmenlerinin mesleki gelişiminde Satartalk San Diego State Üniversitesi Vakfı örneği
Kaka Rash Saeed Mina Mangwri	2017	Arapça konuşmayanlara Arapça öğrenmenin zorlukları ' problemleri ' örnek Irak'ın kuzeyi
Edebi Ürünler		
Nour Mohammad Bahjat Muflih	2020	دور الرواية العربية في تعليم اللغة العربية للناطقين بغيرها
Abdulmuttalip Işidan	2019	Yabancılar Arapça öğretiminde kısa hikayenin yeri
Salih Akyüz	2018	Necib Mahfuz'un sembolik romanlarındaki diyalogların Arapça öğretiminde kullanımı
Murat Aktepe	2017	Bedi' sanatlarının Arapça öğretimindeki yeri
Genel Arapça Öğretimi		

Sihan Osman Mohammed	2020	تعليم العربية الفصحى في سورية في العصر الحالي
Aydın Bozkurt	2019	Uşak ve çevresinde Arapça öğretiminin problemleri ve çözüm yolları
Ayşenur Koçak	2019	Arapça dil öğreniminde karşılaşılan problemler 'imam-hatipler ve ilahiyatlar ölçeğinde'
Medrese eğitimi		
Emrullah Savar	2020	Bingöl ve Yöresi Medreselerinde Verilen Arapça Eğitimi ve Öğretimi
Mikayil Tayşan	2019	Bitlis-Mutki Ohin medresesinde Arapça eğitimi (Müdrerler - müdrerler - eğitim ilkeleri - okutulan kitaplar)
Mohammad Aassef Esmail	2019	Afganistan'ın Faryab ili örneğinde klasik İslami medreseler ve Arapça eğitimi
İmam Hatip Liselerinde Öğretim Programı İncelemesi		
Abdurrahman Bekir	2020	المحتوي اللغوي لمناهج تعليم العربية في ثانويات الأئمة والخطباء التركية
Hameed Al-Janabi	2020	التحديات المؤسسية في برنامج تعليم اللغة العربية بمدارس الأئمة والخطباء التركيين استنبول أنموذجاً
Okuma Becerileri		
Buket Sarıkaya	2018	Anadolu İmam Hatip liselerinde Arapça okuma becerisi çerçevesinde hata düzeltme stratejileri ve analizi
Emrullah Dalmış	2018	Türkiye yükseköğretiminde öğrenim gören Arapça öğrencilerinin okuma stratejilerine yönelik farkındalıkları
Kültür ve Çevre Etkisi		
Zayığ M.	2020	البعد الثقافي في تعليم اللغة العربية لغير الناطقين بها
Sumyah Ahmed Hadı Gamaladdin	2020	Türklere Arapça Öğretiminde Çevrenin Etkisi
Medya		
Mustafa Kamil Rajab Al-Falahı	2020	دور الاعلام في تعليم اللغة العربية للناطقين بغيرها قناة الجزيرة انموذجاً
Ana Dil Kullanımı		
Mohamad Basel Swed	2020	أهمية استخدام اللغة الأم للأجانب أثناء تعليمهم العربية
Klasik Arapça		
Fatih Yediöldiz	2020	Arapça Öğretiminde Nazım Geleneği Ve İbn Mu'ti'nin Elfiyye'si
Ölçme ve Değerlendirme		
Sara Akkuş	2020	Yabancı Dil Olarak Arapça Öğretim Görevlilerinin Ölçme Değerlendirme Yaklaşımları
Tutum ve Kaygı		
Serpil Akmeşe	2019	İlahiyat Fakültesi Arapça Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin Arapça Dersine Ait Tutumları Ve Kaygıları Üzerine Bir İnceleme (Marmara Üniversitesi Örneği 2017-2018)
Sözlü İletişim Becerileri		
Ayşe Alhamoud	2019	كفاية التواصل اللفظي لمعلم اللغة العربية للناطقين بغيرها وأثرها في نجاح المتعلم
Kelime Öğretimi		
Doaa Ahmed Mohammed Elafıfı	2020	استراتيجيات تعليم المفردات العربية للناطقين بلغات أخرى بدراسة تحليلية تطبيقية
Öğretim Programı		
Mohamad Hamido	2019	معايير بناء المناهج الاتصالية(الوظيفية) في تعليم اللغة العربية للناطقين بلغات أخرى

Özel Alan Çalışması		
Tharaa Shamia	2019	Turizm amaçlı Arapça öğretimi
Belagat/Retorik		
Lina Mahfouz	2019	Belagat sanatlarının öğretilmesinin yabancılara Arapça öğretimindeki önemi
Çeviri Eğitimi		
Meryem Melike Güngenci	2018	Arapça Türkçe çeviri dersinde öğrencilerin karşılaştığı problemler ve çözüm önerileri
Dinleme Becerisi		
Ersin Çilek	2016	Bilişsel dinleme stratejilerine uygun olarak hazırlanan etkinliklerin Arapça dinleme becerisinin gelişimine etkileri
Ölçme-Değerlendirme		
Emrah Tokath	2016	İmam-hatip liselerinde okutulan Arapça dersi yazılı sınav sorularının soru yazma ilkeleri ve Bloom Taksonomisi'ne göre analizi
Kelime ve Telaffuz Öğretimi		
Hana Hussein	2017	Arapça öğrenen Türk öğrencilerinin Arapça harflerinin telaffuzu ve sözcük üzerinde olan etkisi
2011-2015 Yılları Arası		
Öğretim Seti/ Ders Kitabı İncelemesi		
Zeynep Arkan	2015	Te'allem el Arabiyye isimli eserin Arapça öğretim ve eğitim teknikleri açısından incelenmesi
Fatma Nur Okan	2015	Ahmed Cevad'ın Lisân-ı Arabî (Sarf ve Nahiv) adlı eserinin Arapça öğretimindeki yeri
Abdulmuttalip Işıdan	2014	İmam Hatip Liseleri için Mesleki Arapça Ders Kitabı serisi ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşleri
Murat Arif Güney	2011	El-Muhtâr adlı serinin Arapça öğretimi açısından değerlendirilmesi
Arzu Aydın	2012	Ameli Mukalemat ve Temrinatı Arabiyye isimli eserin günümüz arapça pratik konuşma kitapları ile karşılaştırılması
Mahamadou Yahaya	2013	Türkiye ve Nijer Cumhuriyetlerinde Arapça öğrenme kitapları (Karşıtsal çözümleme)
Öğretim Yöntem ve Teknikleri		
Mehmet Bölükbaşı	2012	Arapça öğretiminde telkin yöntemi ve uygulaması
Yusuf Akyüz	2014	Arapça öğretiminde drama tekniği
Ayşe İbrahimoglu Güner		Türkiye'de Arapça öğretimindeki usul ve tekniklerin analizi
Ayşegül Semerci	2012	İlahiyat fakülteleri hazırlık sınıflarında Arapça öğretiminde kullanılan yöntemler: Erciyes Üniversitesi, Fırat Üniversitesi ve Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakülteleri örneği
Basın/Medya Arapçası		
Faruk Özenç	2015	Arap yazılı basınında sık kullanılan güvenlik ve terörizm alanındaki terimlerin incelenmesi ve Arapça öğretimindeki yeri
Ayşe İspir	2014	Arapça yazılı medyada reklam dilinin incelenmesi ve reklam metinlerinin Arapça öğretiminde kullanımına yönelik öneriler
Halil İbrahim Şanverdi	2014	Arap yazılı basınında sık kullanılan bağlaçların incelenmesi ve Arapça öğretimindeki yeri
Öğrenci Problemleri		

Seval Gültekin	2013	İmam hatip ortaokulları 5. sınıflarda Arapça öğretiminde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri
Mazhar Dede	2014	Öğrencilerin Arapça öğrenmede yaptıkları kullanım hataları
Ali Osman Kırall	2015	Üniversitelerin Arapça hazırlık sınıflarında okuyan öğrencilerin öğrenme yöntemleri ve Arapça öğrenme zorlukları hakkındaki görüşlerinin incelenmesi
Dilbilim		
Sami Oktay Durukan	2014	Arapça öğretiminde metindilbilim ölçütleri ışığında metin incelemesi Sa'dallah Vennûs'un tiyatro eserleri üzerinde bir uygulama
Muhammed Albiladi	2012	Arapça ile Türkçe arasındaki sözdizimsel farklılıkların Araplara Türkçe öğretiminde etkisi
Öğretim Programı İncelemesi		
Zeynep Oktay	2015	Cumhuriyet Dönemi ortaöğretim kurumlarında Arapça dersi öğretim programlarında iletişimsel yaklaşım
Murat Demir	2015	İlköğretim 4. ve 5. sınıf Arapça dersi öğretim programının ve ders materyallerinin değerlendirilmesi
Kelime ve Telaffuz Öğretimi		
Hayrullah Çetinkaya	2014	Lise düzeyinde Arapça öğrencilerinin sözlük kullanma becerileri ve bu becerileri geliştirmeye yönelik etkinlikler
Erkinbek Kunduzov	2006	Kırgızcadaki Arapça kelimeler ve bunların Arapça öğrenimindeki yeri
Edebi Ürünler /Belagat		
Durmuş Erdal Atak	2014	Arapçada ta'rîz sanatı ve Arapça öğrenimine katkısı
Konuşma Becerileri		
Abdullah Yeşilyurt	2015	Arapça konuşma becerisine ilişkin özyeterlik algısı ölçeğinin geliştirilme
Medrese eğitimi		
Uğur Erman	2013	Siirt medreselerinde Arapça dil eğitimi
Dilbilgisi		
İsmail Selim	2015	Görev odaklı dil öğretimi ile Arapça dil bilgisi öğretimi
Öğretmen Yeterlilikleri		
Bilal Abır	2015	Anadolu imam hatip liselerinde Arapça dersine giren öğretmenlerin profilleri ve iletişimsel yaklaşımla Arapça öğretimine ilişkin farkındalıkları
Öğretim Programı		
Harun Ağpak	2013	İkinci yabancı dil olarak Arapça öğretiminde bir öğretim programı denemesi
Özel Alan Çalışması / Uzmanlık alanı		
İsmail Raşıtoğlu	2014	Arapça askeri terminoloji öğrenimine yönelik metodolojik bir yaklaşım
Arapça Lehçeleri		
Abdul Rahim Almohamad Almahmoud	2015	Yabancı dil olarak Arapça öğreniminde lehçelerin etkisi
Karşılaşılan sorunlar		
Ahmed Aldyab	2012	مشاكل التي تواجه الأتراك في تعليم اللغة العربية والمقتراحات
Arapça Deyimler		
İnayetulla Azimov	2012	Kur'an'daki deyimler, Kırgızca karşılıkları ve Arapça öğretiminde kullanımı
2006-2010 Yılları Arası		

Öğretim Yöntem ve Teknikleri		
Ayşe Hümeysra Kütükcü	2010	Arapça öğretiminde drama yöntemi ve Arapça dersini yürüten öğretmenlerin bu yöntemi kullanma düzeyleri
Fadıl Baran	2010	Arapça öğretiminde kubaşık öğrenme yönteminin öğrenci başarısı üzerindeki etkisi
Gürkan Dağbaşı	2007	Oyun tekniği ve Arapça öğretiminde kullanımı
Sami Oktay Durukan	2007	Arapça eğitiminde duygusal zeka boyutu
Öğretim Seti/ Ders Kitabı İncelemesi		
Yeliz Çiçek	2009	Vildân Fâik'in Teshîlu's-Sarf adlı eserinin Arapça dilbilgisi öğretimi açısından değerlendirilmesi
Tuba Satır	2008	İsak Nuri Rizevinin Zubdetul-İzhar adlı eserinin Arapça dilbilgisi öğretimi açısından değerlendirilmesi
Esmâ Öztürk	2008	Retyos Kirkoryanın Hulasatus-Sarf adlı eserinin Arapça dilbilgisi öğretimi açısından değerlendirilmesi
Teknoloji ve Materyal Kullanımı		
Bahar Medni	2010	Arapça öğretiminde edebi materyallerin kullanımı
Zaki Abouelnasr Elboghadi	2007	Yabancı dil olarak Arapça öğretiminde bilgisayar kullanımı
Zeynep Şerife Tokgözlü	2009	Arapça öğretime yönelik NLP ilkelerine dayalı etkinlik önerileri
Kelime ve Telaffuz Öğretimi		
Nur Yıldız	2009	Arapça sözcük öğretiminde yapılan uygulamalar: M.Ü. İlahiyat Fakültesi örneği
Dilbilim		
Tahirhan Aydın	2007	Arapça ve Türkçede cümle yapısı, yabancılar Arapça cümle öğretimi -karşıtsal çözümlenme-
Konuşma Becerileri		
Murat Demir	2009	İmam hatip liselerinde Arapça konuşma öğretimine etkinlik temelli bir yaklaşım
Medrese eğitimi		
Betül Can	2009	Fatih Döneminden Tanzimata kadar Osmanlı medreselerinde Arapça öğretimi
Dilbilgisi		
Leman Yerli	2007	Arapça dilbilgisi ile ilgili Türkçe yazılmış kitapların Arapça öğretimi açısından değerlendirilmesi
Özel Alan Çalışması / Uzmanlık alanı		
İslam Youssry Aly Aly Elhadky	2008	منهج متكامل لتعليم العربية للأغراض الدبلوماسية
Ölçme-Değerlendirme		
Ramazan Akçay	2006	Arapça dilbilgisi öğretiminin çoktan seçmeli testlerle ölçülmesinde güvenilirlik düzeyi
Yazma Becerisi		
Murat Özcan	2007	Arapça yazma becerileri öğretiminde iletişimsel yaklaşım
2001-2005 Yılları Arası		
Öğretim Seti/ Ders Kitabı İncelemesi		
İrfan Işık	2005	İmam-Hatip liselerinde okutulan Arapça dersi müfredatının incelenmesi
Mehmet Murat Çelik	2004	Arapça öğretiminde 'Et-Tuhfetu'l-Lubnaniyye Fi Usuli'l Lügati'l Osmaniyye' adlı eserin incelenmesi

İbrahim Magdi	2004	Türkiye'de Arapça öğretilimi açısından 'el-Kitâbu'l-Esâsi' ders kitabı serisinin değerlendirilmesi
Fatoş Sümengen	2004	'El-'Arabiyyetu'l-Mu'asira' adlı eserinin Arapça öğretilimi açısından değerlendirilmesi
Nazan Ertürk	2004	Türkiye'de Arapça öğretilimi açısından 'İmam Hatip Liseleri Yeni Programa Uygun Arapça' adlı ders kitabı serisinin değerlendirilmesi
İbrahim Polat	2003	Türkiye'de Arapça öğretilimi açısından imam hatip liseleri için Arapça adlı ders kitabı serisinin değerlendirilmesi
Emin Cihan Üzüm	2002	Türkiye'de Arapça öğretilimi açısından El-Arabiyye Li'n-Naş'ın ders kitabının değerlendirilmesi
Yusuf Karataş	2001	Türkiye'de Arapça öğretilimi açısından 'Al-Arabiyyatu Li'l-Hayat' ders kitabının değerlendirilmesi
Mesud Babayev	2001	Azerbaycan'da okutulan Arapça ders kitaplarının dört temel dil becerisi açısından değerlendirilmesi
Arapça Öğretilimi Süreci İncelemesi		
Hasan Soyupek	2004	İkinci Meşrutiyet'ten günümüze Türkiye'de Arapça öğretilimi
Kerim Açık	2002	Tanzimattan Cumhuriyet'e Arapça öğretilimi (Kaynaklar ve yöntemler)
Öğretilim Yöntem ve Teknikleri		
Tahirhan Aydın	2005	Çoklu zeka kuramı ve yabancılara Arapça öğretilimi
İmam Hatip Liselerinde Arapça Öğretilimi		
Mücella Cangir	2002	İmam-hatip liselerinde Arapça öğreniminde karşılaşılan sorunlar
Yurtdışında Arapça Eğitimi		
Aladdin Sultanov	2005	XX. yüzyılda Azerbaycan'da Arap dili alanında yapılan çalışmalar ve Arapça öğretilimi
Kelime ve Telaffuz Öğretilimi		
Zaki Abouelnasr	2004	Eşanlamlılık olgusu ve eşanlamlı kelimelerin Arapça öğretilimindeki yeri
Dilbilim		
Derya Adalar	2004	Anadili olarak Arapça ve Türkçenin öğretilimde kullanılan metinlerin karşılaştırılması: Bir eşdizimsel örüntüleme özümlemesi örneği